

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 koi. — fill.		Egy évre . . . 10 kor. — fill.	
Fél évre . . . 5 . . . —		Fél évre . . . 5 . . . —	
Negyed évre . . . 2 . . . 50		Negyed évre . . . 4 . . . —	
Egy óra . . . 1 . . . —		Egy óra . . . 1 . . . 70	
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Uj. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többazo megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Az ujoncz jutalék.

A hadsereg kérdés nekünk »ne-bántsvirág« — Ausztriának „Csákyszalmája.“ A magyarnak nincs is joga ahhoz, hogy saját élete és vére felett rendelkezék. A magyarnak nem szabad a saját területén a saját háztartása körében rendelkezni, nem szabad katonai erényét ápolni, nem szabad hazáját, családját és házi Isteneit magyarul szeretni, becsülni, imádni. Ausztria egyszerűen csapra üti a magyar nemzet szívet és magyar vért iszik — piros bor helyett, — megindokolván ezt azzal, hogy bennünket a vérbőség által bekövetkeztető gutaütéstől kíván megmenteni. Mi elhisszük ezt az elvetemült osztrák hazugságot és botorul megszavazzuk Ausztriának az ujoncz jutalékot.

Az ujoncz jutalék megszavazása és az ország rabszolgaságának egyébb effajta konzerválása, óh ez a mai magyar parlamentnek is legfőbb feladatát képi . . . De hogyan is lehetnénk mi el közösgyes intézmények, különösen magyargyűlölő hadsereg nélkül. El tudná azt egy modern magyar, egy legfelsőbb kegyekre éhező és szomjazó publicista vagy politikus képzelni, hogy a magyarnak legyen

magyarul beszélő, magyarul érező, magyarul működő s magyarul szervezett, vezényelt és vezérelt hadserege? El tudná-e azt egy ambiciózus, nagyra-törő hazafi képzelni, hogy a magyar királynak legyen egy független magyar nemzeti hadserege, mely megoltalmazhassa a királyi trón tekintélyét, hirnevét, becsületét? El tudná-e képzelni valamelyik hivatalos szájhős, hogy legyen ebben az országban egy hadsereg, melyben ne szidják és ne gyalázzák a magyart! . . . de a melyben a magyar pénz és magyar kenyér bűnös elpocsékolása mellett magyarul imádják az Istent?

Ilyesmit nálunk elképzelni is bűn. A ki náunk magyarul gondolkozik és érez, aki nálunk nem csupán hamis czégérnek használja fel a maga magyar voltát, aki nálunk ki nem gunyolja, le nem gyalázza, el nem árulja, vagy ha kell, meg nem gyilkolja akár apját, anyját is, azért mert magyar: oh az közmegevetésnél mindhiába vár egyebet! Annak számára sem megbecsülés, sem elismerés, sem jutalom, sem kitüntetés nem jut osztályrészül, az köszönje meg, hogy megtürik ebben az országban, ahol ma holnap minden katonai organum a magyarság pusztítására lesz berendezve.

Bécsből már régóta szürcsölik a vérünket, fojtogatják a nyakunkat, alig van már erőnk lélekzetet venni . . . és mi ahelyett, hogy kibotoznók a vérrünkön kéjlelő vámpirokat: megszavazzuk a katonai ujoncz jutalékot és hisszük, hogy „Bo' dog a magyar!“

dr. Király Péter.

Hivatalos órák.

Szálló igévé vált már, hogy a kinek a sors hivatalt adott, annak eszet is adott.

Az a hivatalnok aztán beül a hivatalába 9 órakor és távozik 12 órakor. Háromkor megint beül és 6 órakor távozik. Hogy mit csinált az alatt az idő alatt, azt senki számon nem kéri, de látják az emberek, hogy pontosan feljár és rövid időn ki mondják rá a verdietet, hogy „szorgalmas hivatalnok.“

Meg mondom én, hogy mit csinált az alatt az idő alatt. Rágyújtott huszonegyszer a pipájára, elküldte a szolgát egy kanapéért és egy korsó sörért. Akkor elővett egy aktát és elintézte úgy, hogy három iv papírt morzsolt a papír kosárba. Végre megszületett szörnyszüleménye és kiadta az irnoknak letisztázás végett.

Fél tíz órakor rohan a hivatalba egy modern ember. Szinte fél, hogy a főnöke észre ne vegye. Belemerül akta csomójába és rövid két óra alatt husz darabot elvégez az írógépen.

A toárendás.

(Kronikás történet a halász életből.)

Irta: **Ifjabb MÓRICZ PÁL.**

I.

A szép Tisza kövér hullámain nem nyergelték, nem szoritották keskeny mederbe a gátak, a töltések. Kotuszagu, halszagu volt az áradás víztől mérföldekre a magyar alföldi határ. Nádas liget, fűzfás sziget, tükörvíz, szárnyas vadban, kapzsi halban gazdag birodalma volt a toárendásnak, a ki az özönvíz nagy kiöntésekben számos nagy piczés halász mesterével, viczéivel, futosóival, pöczköseivel, hálövetőivel veteggettette ki a nagy hálót a sündörkődő halak ezreire. Mennyhal, potyka, csuka, keszeg, kárász, süllő, czompó, durbines gazdagon adóztak izletes testükkel a toárendás hálövető mestereinek; de a káros kecsge, a laposfejű, ezüsthásu, nagy bajszos harsca, a viza, a tok sem kerülték ki a hálót, midőn toárendás uram csónakjait, bárkáit a folyó anya medrébe parancsolta ki.

Ezek a finnyásabb fajta halak inkább a langyosan hőmpölygő folyóvízben szerettek cziczározni, a hullámokon himbalózní.

Mind a nádvirágos kiöntések, mind a

folyó kövérre hizlalták a halat, melyeket a toárendás uram nád és gyékény kunyhós halhasító tanyáin, száz és száz mázsa száura hasogattak, szárítgattak és sóztak, a poré zsinigre felfűzve, ágakokra aggatva az izletes magyar halat, melyeknek a külső országokban is becsületük volt. A viczka testü potykát menyecskek, lányok hasogatták, nótázásuk a folyómentén messze csendült, a nádas fűtülő madarai is irigykedve hallgatták a melódiákat.

Máshelyütt a halász legények a halzsirt olvasztották a nagy kormos vasbográcsokban, más legények az áztató kádaknál foglalatoskodtak, melyekben sózott hal ázott, mások halá szára indultak kerítő hálóval, volt a melyik hazatért a „vetés“-ből, épp a gazdag zsákmányt mutogatták toárendás uramnak, aki kaczkí, pörge fekete selyem kalapját mindig félre csapva bordta. Apró ezüst gombos volt a lajbija. Rövid dolmánya fekete gombkötő munkától volt gazdag és ékes. Nyakan állig tekert selyem nyakravalóját még oly forró napon sem oldotta volna le, midőn a fűzfa lombja csüggedten hajlott a langyos folyóvízhez, a nádas, és a kaka tövén pedig pi-hegve kereste a hűvöst a kotuszagtól kabult vizimadár. Nyalka kordován csizmáján még akár pengős ezüst sarkantyut is viselhetett

volna toárendás nemzeti Török László uram, hisz szép czimerleveles nemesi származásu ember volt, tehát nemcsak az ezüst sarkantyú, de a félvállára vetett mente, a rezes kard is megillette volna őt, mintahogy kordován csizmájába húzott remek kassai kék nadrágjára büszke is vala.

A hálózásban, az evedzésben nem is tört fel a marka, a halszóástól sem kérge-sedett ki a keze; mert napjait leginkább bent a a szegedi halpiaczon és halászkocsmaiban töltötte. Halkupecezzel a szárított halra egyezkedett, a parthoz kikötött potrohos halász bárkáiban pedig, amelyeken a csárda ajtajára a védszent ábrázatja, az édes haza czimere ékesen volt festve, a bárkak rekeszeiben tömve nyüzsgött a válogatott hal, ha aranyért nem is, de sűrű rézgarasokért mindig akadt azokra vevő. Toárendás Török László nemzeti uram halászegényeivel szá-szor is telemerítette a tőkösbárkából hallal a szákot . . . Az apróját csomóra, szemre, a bajszos nagy harscáit darabonként árulta a hálnak. Akármilyen tengersok is volt a hal, akármilyen olesó is volt a hal, nemkell féltetni, hogy rajta vesztett volna Török László nemzeti ur. A szárított halat ha még annyit lett volna is, megette volna az oláh és a többi bójtós hasu csiribiri náció. És mindmaga

Carbon papírt tesz a szürke papíralá és egyszerre megfogalmazza a purumot, az inpurus pedig a carbon papír alatt van. Ha 100 vagy 200 darab nyomtatvány kell, a gép alá tesz egy stencil papírt és erősen legepeli rá a szükséges nyomtatványt. Akkor kifeszíti egy keretre és le huz az „Edison mimio-graphon”, annyi példányt a mennyi kell. Ezen idegfeszítő munka után ismét az aktához lát és elvégzi napi toendóit, hogy „a jour” legyen. Ekkor meglátogatja egy jó barátja és látva, hogy tiszta az asztala, azt mondja: „Hiszen neked semmi dolgod sincs, üres az asztalod! Most jövök a szomszédodtól, annak négy széke van tele ak-tával.”

Sancta simplicitas!

Evekkel ezelőtt mikor még a városi adóhivatal és a Pénzügyigazgatóság 8-2 óráig tartotta a hivatalos órát, megpenditettem azt az eszmét a „Debreczen” hasábjain, hogy minden hivatalban így kellene? Kifejtettem, hogy ez csak úgy lehetséges, hogy ha az egész társadalom magáéva teszi a mozgalmat,

Azóta családok emberektől hallottam, hogy mily nagy előny lenne rájuk nézve, ha gyermekeik nem mennének délután iskolába. (Magától értetődik, hogy a gyermekek így sem 8-2-ig járnának iskolába.)

Most pedig vegyük a megtakarítást! (Mert abban egyet értek Lukács pénzügy-miniszterrel, hogy itt az ideje a takarékoskodásnak. Bár ő is azt tenné.)

Miután valakiknek a kegyelméből a kertészek is belsőségek lettek, (Sinyi is az igazi belváros) a hivatalnokok a külsőségek-re metnek lakni. Még ha nem is a kisvasu-ton jön be, hanem gyalog, mily időveszte-ségbe kerül neki, hogy reggel be, délbe ki,

délután be, este ki. — **Mig amugy csak reggel kellene bejönni és délután haza.** A kis vasutasoknak fele költség lenne, a gyalogolóknak pedig fele ut.

Aztán vegyünk egy nagy családú embert, a ki éhen halási rongy fizetéséből alig tud megélni, de szeretné családját, kedves szeretteit minden jóval ellátni, dacára a küzdelmeknek, a poros irodának, a főnök szevélyeinek, szeretne kicsinyeinek egy kis megiepetést szerezni. Nem be állhatna valamely kereskedő céghez az esteli órákban egy két órára levelezni vagy könyvezni?

Pedig tapasztalásból tudom, hogy nagyon sok kereskedőnek és iparosnak szüksége lenne ilyen szorgalmas egyénekre, akik nehány pár koronáért ki írják a számlákat, vezetnék a könyveket stb.

Hát vajon szeretett szülővárosom, hogy jarna e változás által? — **Megtakarítana 12-15000 koronát évente fában és világításban, különösen a téli hónapokban.**

Megtakarítaná a hosszas szolgalmi időt és elérné azt, hogy folytatódó munka körében bevezetve, mindig találjanak az ügyfelek hivatalnokokat az irodákban.

Hogy ennek az új rendszernek sok az ellensége, jól tudom. Először a tradíció. Szénator uram, hozzá van szokva, hogy a leves egy órák az asztalon párologjon. Ebéd után eszik, egy kis délutáni nyugvás, aztán egy kis hivatali és kaszinó.

De ha a nyugati államokban, meg Amerikában szétvezünk, ellenkezőleg van. Hatalmas reggeli felkelés után meg is érdemli az ember) esekely ebéd és óriási vacsora, — de már 6 órák (munka után is megérdemli az ember.)

Nálunk pedig késői vacsora után telogyomorral megy az ember aludni, és almo-

dik! — no mindenki tudja, mi minden félelékről.

Igen sok társaságban felvettem már ezt a kérdést. Kaptam is már reá választ pro és contra. Felkérem ennél fogva, különösen azon urakat akik a hivatalos órák megtartása, vagy változása iránt érdeklődnek, hogy gondolataikat tegyék papírra. Mihelyest többségben lesznek azok, a kik megakarják törni a rabszolgaságot, szívesen akcióba lépek és nem 9-12 és 3-6 hanem 8-2 és nem tovább.

Komlóssy Miklós.

A délafrikai háború.

Valami fordulat mégis csak várható a délafrikai háborúban. Már maga az a körülmény, hogy Chamberlain kiszalasztotta aszában a békeszót, még pedig a parlamentben szalasztotta ki, jelent valamit. Jelent továbbá az a hír is, hogy az angol kormány nem küld több hadsereget Transzvába — s a már indulásra készen álló csapatokat is visszarendelte helyőrségeikbe. Mi történhetett itt. Öt nappal a vérszagu beszédek után, amelyből az ember az utolsó bur halálhőrgését is kiballotta, csupa engedékenység, csupa békeszeretet üti meg fülünket, ugyanannak a gyarmatügyi miniszternek a szájából, illetve indítványából, amely szerint a kormány késznek nyilatkozik, hogy a béke kérdéssel foglalkozik Kitchener lord előbbi javaslatainak szellemében, de nem a szó szerinti szövege alapján ama javaslatoknak, melyek most lehetetlenek.

A kormány — **ugymond Chamberlain** — kész kijelentéseket atvenni felölös személyektől. Sem Krüger, sem Steyn nem ilyen

toarendás ur, mind zsiros halszagu legényei módosodtak ezen ősi mesterség mellett. Izlett kegyelméeknek akár a paprikás, akár a sült halra az illatos magyarádi bor. Más bor nem is kellett volna nekik. E mellett furfangos, ravasz eszű férfiak voltak ők és nemcsak a vizen, de a szárazon is a hálótetésnek jeles emberei. Mindamelllett megtörtént, hogy a híres, a hetyke-petyke Góczó halaszlegény, nemzeti Török László urnak volt a fia kedves viczeje, eufosan hirbe hozta egy regimentbeli subickolt bajuszú öreg baka . . . Góczóval még most is ime lám, hogy a zsákmány gazdagságon osztozkodnak, nevetve inderkedik a büszke toarendás gazda.

— Fiam Góczó! Hat tudsz-e máj imádkozni? Csak enyit szólt a napsütötte arczu, a víz erős párajától kérges arczu fiúnak, hej de tarkón szorított a legény egy viczkádozó öreg harsát . . . A többi halásznép eufosan kunczogott a bajusz alól. Csak ne a toarendás uram vetette volna ezt a zokszót, de valami más halászpajtól! Repült volna már azóta a Tiszába, melynek a kiöntésén, a náderdő közül mostan csufolódva rikolt a gem is, minthacsak az is Góczót csufolná.

Mert ez a története a Góczó halász imádságának. Nagy-pénteki napon, midőn Szegeden minden háznál halt süttek-föztek, Egy kopott köpönyeges, dugóhuzósan sodointott bajuszu, csontos arczu, bagós öreg baka ment le a Török László nemzeti ur bárkáihoz a Tiszapartra, hol a gazda parancsalfolytató Góczó halászegény is ott lézengett. Az öreg baka kopott, bő katonai köpönyeg lötyögött. Ugy mutatkozott be Török László nemzeti urnak, hogy a főtisztelendő piarista uraknak a fűtője, akkortájt agyanis megengedetett ilyen sok kapitulációs öreg

bakáknak, hogy a szolgálaton kívül, a mi leginkább a várbeli őrségadásból állott, kis mellet keresetért némely szolgálatot vállalhassanak a polgaroknál.

— Csak az elejét válogassák nemzeti uram! Az öreg baka ekep biztatta a halászatot, midőn értesül adta, hogy a főtisztelendő piarista atyáknak a nagypénteki szent ebédhez szükségeltetik a hal . . . Az öreg tovább is fohászodott . . . Majd elviszem én a szákot, az eszem pedig — az öreg vitez rá henyorított Góczóra — elfarad vélem a főtisztelendő gvardian urhoz a pénzért . . .

Toarendás Török László nemzeti uram szép hasznót remélt a kegyes atyáktól, — tehát bárkából a legelejét fogdosta a szákba a hálnak. Azokat a hófóhér testű kecségéket, no meg azután harsakirályt is . . .

Az öreg baka csak úgy nyögött az eleven tereh alatt. Midőn pedig a kegyes atyák hajlekának a folyosójára beértek, le-tette a sarokba a hallal teli szákot, szólt Góczónak, hogy ő bemen a gvardian urhoz, hirt adni, megérkeztek a hallal és hogy majd aztan, ha a gvardiánnal beszélt, a pénzért beküldi a halaszlegényt.

A kegyes lelkű Gruber páter volt a ekkor a szegedi tudós piarista háznak a házfőnöke. Az öreg baka illedelmesen kopogta ott a kegyes fúr ajtaján. Majd behuzta maga után az ajtót. A kegyeslelkű Gruber páter nyájasan fogadta az öreg baka kézesókját és köszönését; sőt egész megilletődött, midőn hallá a beszédét.

— Nagyságos főtisztelendő uram! Csókolom a kezét! Itt van két garas! Imádkozzon az én szegény boldogtalan unoka-öcsémért. Nagyon bajos, ember, beteg szegény . . .

— Ó te jó lélek! A jó Gruber ur

maga is egész elérzékenyült, midőn látta az öreg baka hulló könnyeit. Nem kell nekem a te két garasod. Nesze itt egy Matyás huszas. Hisz te szegény katoná ugys az országot szolgálod, imádko ok én a te boldogtalan öcsédert ingyen. Ó te jó lélek, ó . . .

Miközben a jó páter így sopánkodott, az öreg baka meg inkább elérzékenyedett és nem győzött eléggé hálalkodni a nagyságos főtisztelendő ur jósaiga miatt.

— Ugy, ugy nagyságos főtisztelendő uram! Csak beszéljen szegénynyel! Mindjárt beküldöm, kint várakozik a tornáczon. Azonban ha rájön a bolondja, mindjárt dühöng és valami fizetésről beszél.

— Ó! Ó! Csak küld be szegénykét, a jósaigos Gruber páter e szóval bucsuzott az öreg bakától, a ki elégedetten, derűlten huzta be maga után az ajtót. Góczó kissé türelmetlenkedett is már, mert így nagypénteki napon kapós a halaszlegény a bárkánál.

Az öreg baka vigan intett Góczónak:

— Rendbe van minden eszem! Csak eredj be! A nagyságos főtisztelendő ur már vár rád, fizeti a pénzedet.

Góczó tehát bátran lépett be a gvardian aranyrámás szent képekkel diszes, öreg divatu butorokkal butorozott szobájába. Midőn szemközt látta a jósaigos és kegyes Gruber pátert illetőve rebegte a „Dicsértessék a Jézus Krisztus”-t.

Gruber páter résztvevőleg közeledett a halaszlegényhez. Tőviről-hegyire kikérdezte, hogy hívják, mikor született és a többi, és a többi.

— Megkövetem a nagyságos főtisztelendő urat! Góczó Ferus a nevem . . .

— Hát imádkozni tudsz-e fiam?

— Tudok! Ümgette Góczó, a ki kez-

személyek. Azoknak a felelős személyeknek olyan föltételeket kellene javasolniok, a melyek állandó békét biztosítanak. A tartós béke első föltétele, hogy a legyőzött nemzet elősmerje vereségét, a mit megalázkodás nélkül tehet, mert a burok bebizonyítottak vitézségüket. Mi igen szívesen készek vagyunk, ha a béke helyre van állítva a teljes amnesztiát megadni, igazságos ügyelemben vétele mellett azoknak, a kik szenvedtek és saját jövőendő biztonságunknak."

Ezt az indítványt Chamberlain tette! Ki merie volna hinni, hogy ez a már-már megdühödöttnek látszó szerencsétlen ember kijelentse, hogy hóhér munkáját kész abba hagyni.

Ennek a meglepetésnek csak két oka lehet. Okozhatta első sorban Senden-Bibran német ellentengernagy, akit Vilmos császár külön megbízatással Edvárd angol királyhoz küldött, s akinek Londonba érkezését néhány nap előtt éppen Chamberlain olybá magyarázta, mintha bocsánatot kérni jött volna azért a leczkéért, amelyben gróf Bülow őt, a mindeuható angol gyarmatügyi minisztert részesítette. Nincs kizárva, hogy Senden-Bibran olyan nyelven tudott beszélni, amelyet Edvárd király jobban megértett, mint a saját gyarmatügyi miniszterét.

A fordulat másik oka pedig az lehet, hogy az angol kormány se pénzt, se katonát nem tud adni Kitchenereknek annyit, amennyit a háboru sikeres folytatásához kér. Ez nincs kizárva, bár ugyanakkor, amikor Chamberlain az angol alsóházat a fent közölt nyilatkozattal megörvendeztette, a felső házban indítványt jelentettek be, amely a következő határozat elfogadását ajánlja: „Csupán a háboru erőteljes folytatása és a burok még harcban álló guerilla csapatainak megadása által lehetséges, hogy kielégítő, tartós béke biztosítható. A ház ezt helyesli és teljes erővel támogatja a kormány eljárását."

dett furesán sunyítani a mézes szavu papra.

— Nos hát vess keresztet.

Góczó tiszteletből még ezt is meg cselekedte.

— Nagyon jól van kedves szerelmes fiam! Jó Gruber páter felvidámulva dicsérte meg a legényt; de hát a miatyánkot el tudod-e mondani.

De már ekkor Góczó Ferus, tisztelet ide, tisztelet oda, de elmordult. Nagyon kivánczozott már a bárkához. Nagy pénteki reggel ezer ott a dolog, de meg nemzetes Török László urnál is mindjárt készen áll a kuruczi kemény fizetség.

— Megkövetem a nagyságos főtisztelendő urat, de nem imádkozni jöttem én ide tessék engem kifizetni, hadd mehessek dolgozomra.

— No jól van, jól van kedves fiam. Hisz tudom már, tudom már. Gruber páter mézes szavával közbe vágott. Hát imádkozzuk el együtt a miatyánkot.

Midőn Góczó Ferus látta, hogy nincs menekvés. Ezen imádkozásra is rászánta magát és titokban reménykedett, hogy most már majd csak kifizeti ez a vén hóboros pap.

— Látom, ezt is tudod! Gruber páter kegyes hangon példálódzott tovább; de hát a hiszekegygyel hogy vagyunk fiam; talán csak azt sem felejtette még el?

Már ekkor Góczónak is vérbe borult a szeme, kitört belőle a halászi vad tulajdonság:

— De hallja a főtisztelendő ur! Engem ugyan ne létániáztasson itt. Nem imádkozni jöttem én ide! a fűtő küldött be, hogy a főtisztelendő ur majd fizeti a hal árát...

A jó öreg Gruber főtisztelendő urnak

Még ha komolynak vennék is ezt az indítványt, elég megnyugtatót kellene találnunk abban a tényben, hogy az angol felsőház és Chamberlain között nézeteltérés keletkezett. Chamberlain kész véget vetni a háborunak, az angol felsőház nem. De nem vesszük komolyan, mert ha ezt az indítványt igazán beakarták volna terjeszteni, akkor beterjesztették volna mindjárt s nem várnának vele a jövő hétig. Mert a felsőház elnapolta magát. Ennek az indítványnak illetve a lanszirozásának nem lehetett egyéb célja, mint enyhíteni egy kissé Chamberlain megtérését, hogy a háborupárt — ha ugyan van még ilyen Londonban — a megtört minisztert záptojásokkal meg ne dobálja. Szóval, a fordulat különféle okokból állhatott elő; nincs pénz, nincs katona s a német császár is a béke mellé állhatott. Ennyi argumentum csak elég arra, hogy Chamberlain meghajoljon. Bár e meg hajlás végleges volna.

NAPI HIREK.

A felügyelő bizottság tagjainak szaporítása.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi délután tartott ülésén a felügyelő-bizottság tagjainak szaporítását határozta el. Jelenleg három felügyelő-bizottsági tag van és pedig Komlóssy Dezső, dr. Szántó Sámuel és Kernhoffer József, kiknek a munkaidejét rendkívül igénybe veszik a város finansziális ügyei. Komlóssy Dezső vetette fel az indítványt és azt ajánlotta, hogy

a nagy csodálkozás miatt majd leesett az álla.

— Ej kedves fiam! De hát miféle halról, miféle fűtőről beszélsz?

— Odakint van a gangon mindakettő. A sok finom hal a szakban, a fűtő pedig a rongyos bakaköpnegyben, Góczó Ferus még csodálkozva kérdezte a főtisztelendő urtól, hisz ép' a jó imént volt idebent az a vén baka, a főtisztelendő urék fűtője, még ő kigyelme küldött be, hogy a főtisztelendő ur majd kifizeti a nagypénteki hal árát...

Most már Gruber főtisztelendő ur előtt is gyanusnak tűnt fel az eset, egész méltatlankodva szólt!

— De hisz mi nem tartunk katona ember fűtőt!

Góczó orditva ugrott az ajtóhoz, de utána tipegett Gruber gvardián. is

— Hej az a vén gazember baka... Góczó ordított így. Mindhiába, az egész klastromban nem találtak fel sem a vén subiczkos bajszu bakát, sem a szak halat. Az öreg baka, a mig Góczó Ferus a főtisztelendő urral odabent imádkozott, rongyos bakaköpnegyje alatt bevitte a híres szegedi várba a szakhalat és a sáncz kaplárné aszszony hatalmas nagy pénteki halpaprikást főzött abból vitézli uraimék számára.

Ezen becsapás csufsa raja száradt Góczón, a kit ha valaki felakart dühíteni, elég volt erre az a kérdés, a mit toárendás Török László nemzetes ur kérdezett tőle:

— Góczó, hát tudsz-e már imádkozni?

Góczó Ferus csikorgatta a fogát. Hejh, ha nem a toárendás ur kérdezte volna ezt, alighanem embervéretől pirosodott volna a Tisza habja. Micsoda csufosan kurjogtatott a nád között az a gém is.

két taggal szaporítsák a felügyelő-bizottságot és pedig az a két tag a főispán intenczióinak megfelelően — az ellenzékéből kerüljön ki. Balkányi Miklós a két új tagnak Kovács Jósefet, a függetlenségi-párt elnökét és Márton Imrét ajánja. Szabó Kálmán és Roncsik Lajos elegendőnek tartja, ha egy taggal szaporítják a felügyelő-bizottsági tagok számát és ök Márton Imrét ajánlják. A bizottság végre kimondotta, hogy a január 20-iki közgyűlésnek javasolja a felügyelő-bizottsági tagoknak egygyel való szaporítását és a három meglevő tag mellé Márton Imrét ajánlja.

A debreczeni iparkamara közgyűlése.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara, 1902. évi január hó 23 an azaz csütörtökön délután 3 es fél órakor, a kamara Piacz utca 69. sz. új székházának helyiségében közgyűlést tart. E közgyűlésnek egyik legfontosabb és nagyobb érdeklődést keltő tárgya az intézkedés a megüresedett kamarai titkári állás betöltése iránt. A közgyűlés tárgysorozata lapunkkal az alábbiakban közli Szabó Kálmán kamarai elnök: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki jelentés. 3. Titkári jelentés az ügyforgalomról. 4. Elnök indítványa néh. Dr. Király Ferencz kamarai titkár özvegyének nyugdíjaztatása tárgyában. 5. Intézkedés a megüresedett kamarai titkári állás betöltése iránt. 6. Kamarai pénztárnok választása. 7. Nagy Sándor hivatali eljáró nyugdíjaztatása. 8. Elnöki jelentés az 1900. évi kamarai és nyugdíjalap számadásainak, valamint az 1902 évi kamarai költségvetés fejlesztéséről. 9. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak több rendbeli válaszleirata, az 1900 évi kamarai jelentésre vonatkozólag. 10. Ugyanannak leirata a fogyasztási szövetkezetek viszonyainak megállapítása iránt. 11. Ugyanannak leirata a tanoncz és segéd munka kiállítások rendezése tárgyában. — 12. Ugyanannak leirata a végeladások ellenőrzésének rendeleti uton való szabályozása tárgyában. 13. Ugyanannak leirata a czégek nyilvántartására vonatkozólag. 14. Ugyanannak leirata az egyeztető ügynökök foglalkozásának szabályozása tárgyában. 15. Ugyanannak leirata a szállodai és vendéglői iparágaks képeítéshez kötésére nézve. 16. Több miniszteri leirat a megrendelések gyűjtését szabályozó rendelet módosítása tárgyában: (a műbutorokra, a sodrony ágybetét és rokon készítményekre, a világitási berendezésekre, ablakredőny szövészetre, a férfi fehérnemű iparra, egyházi könyvekre nézve.) 17. Vig Gyula szolnoki kamarai tanácsos beadványa a szolnoki f. kereskedelem viszonyainak rendezése tárgyában. 18. Netaláni indítványok. Debreczen, 1902. január 15. A kereskedelmi és iparkamara nevében: Szabó Kálmán elnök.

A városi bolt-helyiségek bérléte.

A városháza épületében levő boltok bérlői arra kérték a tanácsot, hogy a bolt-bérletet velük újabb tíz évre a régi feltételek mellett kösse meg. A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi foglalkozott a kérelemmel s elhatározta, tekintettel a súlyos gazdasági válságra, javasolja a kérelem teljesítését.

Maderspachné levele K. Pistikéhez.

A fehértemplomi hőszvezőnek, a leánya, Maderspachné F. Etelka urhölgy, a nemes hazafias honleány, ki lapunk

ban gyönyörű lelkes cikkben szólította fel a magyar ifjúságot az öreg honvédek segítségére, most egy kedves levélkét küldött szerkesztőségünkhöz. Ezen kedves levélkét egy derék debreczeni kis diákhöz, Kardos Pistikéhez intézi, mivel kis barátunk az első volt a debreczeni fiúk közül, a ki zseb pénzéből az első adományt nyújtotta az öreg honvédeknek. A kedves levél, melyet hazafias örömmel közlünk, így hangzik:

Kardos Pistikéhez!

Öszinte üdvözet a derek kis hazafinak!

Aki első sietett lenni a szabadsághősök javára való adakozásban, annak szívében bizonyára már is nem csekély mértékben van kifejtődve a honszeretet magasztos érzelme.

Adja Isten, hogy szívének e szép virága, vele együtt nőttön-nőjjön, úgy hogy mire férfiva fejlődött az erőt es küzdelmet igénylő hazafias cselekedeteknél is előljárhasson a nemes példával, s akkor majdan meg messzebb területen és sokkal nagyobb mértékben hinthesse el e szép virág magvait, mint ahogy azt kis társai körében ezuttal is — kétségkívül eredménnyel — elhíntette.

Isten éltesse sokáig.

Budapest, Január 20. 1902.

Maderspachné.

A légszeszgyár üzeme 1901 december havában.

A városi légszeszgyári igazgató jelenti, hogy a városi légszeszgyárban termeltetett e hó folyamán 113050 m³ légszesz. Ebből utca világításra felhasználtatott 21840 m³ Őrán át fogyasztatott 89237 m³. Összesen tehát 111077 m³ légszesz. A légszeszgyártáshoz felhasználtatott 417650 kg. kőszén. Termeltetett december hóban 250610 kg. porszen. 20890 kg. kátrány. — Deczem-ber hóban 96 új lámpa és 4 új utcai lámpa szereltetett fel.

Mennyibe került az új országház?

Apponyi Albert gróf hazelnök a képviselőház ülésén mutatta be Széll Kálmán miniszterelnök jelentését az új országház építéséről. A jelentésben a miniszterelnök előadja, hogy az építés befejezését lehetőleg sietette, a minnek következtében a kiadás is emelkedett. Az új országház építésére 1901. decz. 10-ig összesen kiadatott 31,995,397 korona 88 fillér. De bevételek is voltak 91,709 korona korona 34 fillernyi összegben. A nettó kiadások összege tehát 31,079,688 K. 54 fillér. A hátralevő munkák és kiadásokra előreláthatólag még mintegy 3,100,000 koronára lesz szükség. A jelentés végül részletesen felsorolja a nagyobb kiadási tételeket, amelyek közül a legérdekesebb, hogy maga az építkezés 23,582,162 K. 17 fillérbe került. — A festményekért 403,916 koronát, az eredéves ünnepély költségeire 115,633 koronát költöttek. Hogy mikor lesz kész az országháza, arról a jelentés nem tesz említést. . . . Ezt a tengerösszeget bölcsőbb lett volna a pusztuló magyarság és székelység mentésére fordítani.

A debreczen országos tanítói

árvaházban, a kultuszminiszter jelentése szerint, melyet a képviselőház elé terjesztett,

85 fiu és 72 leány gyermek van elhelyezve és gondozva.

Kezvezmény a tisztviselő egyleti tagok részére.

Sokakat érdekel ez a hír, a mely újabb kedvezményeket jelent a debreczeni tisztviselő egyesület tagjai részére. Lám Sándor Piacz-utczai üveg, porcelán és diszmű áru kereskedő kész pénz vásárlásoknál 5 százalék kedvezményt nyújt a tisztviselőknek. Bóczán Ferencz Hatvan-utca 2. sz. a. fodrász üzlet tulajdonos a tisztviselői egyesület tagjai részére bérletjegyeket 20 százalakkal árkedvezménnyel ad ki. Az egyesület igazgatósága értesíti ez érdekes hírről lapunk útján az egyleti tagokat

Dobieczy Sándor és Madarász apó.

A képviselőházban már Dobieczy Sándor, a debreczeni 3-dik kerület országos képviselője is bemutatkozott. Röviden ismertette és elfogadásra ajánlotta a papabánhidai helyi érdekű vasut engedélyezésére vonatkozó törvényjavaslatot. Egy elejtett szava folytán került szembe Madarász apóval, a ki Dobieczytól magyarázatot kért egy új hangzásu magyar szavának az értelméről.

Nem a tárgyhoz kívánok szólni, monda Madarász apó, de egy szó ütötte meg fülemet, a mit az előadó ur mondott: — az állam ingerencziája. Ezt nem értem, sziveskedjék az előadó ur megmagyarázni. (De rültség.)

Dobieczy Sándor sajnálkozását fejezte ki, hogy a dolog vele megesett, mert többször volt alkalma magát magyarul kifejezni sőt irodalmilag is működni. Ez az idegen szó a vita folyamán esuszott ki a száján az állam befolyását, felügyeletét akarta vele kifejezni.

Madarász apó tudomásul vette a debreczeni követ válságát és ezzel az „ingerenczia” szó letűnt a napirendről, hihetőleg az akadémia szótárába sem fog belekerülni.

Egyébként a fővárosi lapok rokonszenvesen emlékeznek meg Dobieczyról. A „B. H.” pl. így ír:

Először szólalt fel a Házban, komoly és nyugodt férfi hatását teszi. Értelemesen világosan s akadémik nélkül beszél. Mai felszólalása nem lehet alkalmas arra, hogy belőle parlamenti képességeit megítéljük.

Debreczen város vagyona.

Vecsey Imre tanácsnok tb. főjegyző szorgalmasan működik, hogy a város vagyonának pontos összeírásáról jelentést tessen. A nagyszabásu munkát már a befejezéshez közeledik, olyannyira, hogy csak csoportosítani kell az egyes tételeket. A földbirtok csoportosítása már meg is történt s tudhatjuk mennyit tesz ki a város vagyona földekben. A városnak földbirtokban 20 millió 361897 korona 63 fillér a vagyona; ez az összeg részle-

tekben így oszlik meg: sámsoni birtok 207 200 kor; szováti birtok 2 millió 486.000 korona; debreczeni birtok: a) a szántóföldek 7.009.039 kor 75 fillér; legelő 9.561.702 korona 63 fillér; c) beltelkek 1.097.961 kor. 25 fillér; összesen 20.361.897 korona 63 fillér. A felvett leltár szerint a város vagyona mintegy 50 millió koronát teszen ki.

A mérnöki hivatal és a rendőrség fuvardija.

Régebben alkotott szabályrendeleten alapszik, hogy az épületek vizsgálatára kiküldött mérnöknek s a rendőrség megbízottjainak fuvardijait a város fizeti, de még ennél is többet tesz a város, mert a pénzügyigazgatóság kiküldöttének fuvardiját, aki a házak adómentesítése ügyében megy el a helyszíni szemlélet megtartani, szintén a város fizeti. Milyen nagy összeget emészt az fel évenként, nem tudjuk határozottan, de hogy elég magasra rug, bizonyítja, hogy a tanács is megsokalta ezeket, a város érdekeit nem érintő kiadásokat. A városi tanács — helyesen — úgy fogja fel a dolgot, hogy a közegészség és az életbiztonság mellett első sorban magánérdeket képez az, vajjon belekölthetnek e a lakók az új háza és adómentesítik e azokat: ebből az elvből kiindulva a tanács megbizta Körner Adolf tanácsnokot, dolgozzon ki javaslatot, mely ezt a visszá állapotot megszünteti. Körner tanácsnok most dolgozik az új javaslaton, melyet rövidesen a tanács elé terjeszt.

Versengés a szigeti nyári szinkörért.

Megirtuk, hogy a színházbizottság legutóbb tartott gyűlésén, miután úgy Makó mint Komjáthy az idén jogot formál az m.-szigeti szinkörhöz, azt a határozatot hozta, hogy az ügyet békésen intézi el és evégből meghívja gróf Festetich Andort a vidéki színház országos felügyelőjét, Makó Lajos szinigazgatót, Komlóssy Arthur főjegyzőt, mint a színházi bizottság helyettes elnöke tegnap küldte el a meghívó leveleket, gróf Festetich Andornak, Makó Lajosnak, Komjáthy Jánosnak továbbá M. Sziget és Nyiregyháza tanácsainak, kérve őket, hogy a szinügyi bizottságnak e hó 26-án d. e. 10 órakor tartandó gyűlésén személyesen illetőleg kiküldötteik által képviseltessék magukat.

A Hajdu-Szoboszlói Takarékpénztár részvénytársaság

XXXII évi zárószámadása most jelent meg az 1901-dik évről. E számadásból kitűnik, hogy e régi jönevű intézet mult évi forgalma 3. 704. 282 korona 45 fillér volt. Az intézet vagyona 1.231.191 korona 62 fillért tett ki melyből arészvénytőke 120.000 korona, a tartalék tőke 86, 933 kor. fillér a betét pedig 486 926 korona 96 fillér. Az 1901 évi nyereimény 31,578 korona 50 fill. melyből a tartalék tőke gyarapítására újabban 8.857 korona 52 fillér csatoltatik. 600 drd. 200 korona névértékű részvény után 28 koronájával 16,800 korona osztalék javasoltatik a kifizetésre, a mi 14% kamato-

zának felel meg. A részvényesek közzétett névjegyzékéből az tűnik ki, hogy az intézetnél legnagyobb részvényes Hajdu-Szoboszló város közönsége, a közzétett számadatok pedig ezen intézet életképességéről, folytonos erősödéséről és kitűnő vezetőségéről tanuskodnak. E zárószámadásból a könnyű áttekinthetőség és az abban levő világos tételknél fogva a laikus közönség is egyszerre tájékozást nyer. Zajtalanul, esendben dolgozik ez intézet a közönség szíves partfogása mellett 32 év óta, a mellett, hogy a város nyamérvü érdekeltségénél fogva a városi közterhek viseléséhez is jelentékeny összeggel járul. Az intézet igazgatója Dr. Hetényi Lipót városi főorvos, felügyelőbizottsági elnöke Kovács Gyula országgyűlési képviselő. Takarékpénztárnál párterdekekről nem szólhatunk, mind amellet szívesen látjuk az intézet igazgatósági kötelekében a többi előkelő polgárok között partunk ottani vezérémberei közül Ádám János pártelölököt, Oláh Miklós városi tanácsnokot, Sárny Lajos, S. Kovács Gabor, Horogh Sándor földbirtokosokat. A H. Szoboszlói takarékpénztár folyó évi közgyűléset február 9-én tartja Hajdu-Szoboszlón saját helyiségében.

A polgári Kerékpáros Egylet hangversenye.

Vettük a következő sorokat: Mint értesülünk, a polgári kerékpáros egylet hangversenyének anyagi sikere máris biztosítva van. Nem is csoda, mert programszámai igen ügyesen vannak összcillitva, de meg a közönség ismeri is a tevékeny egyletet. — Most is meglepetésről adunk hírt, nevezetesen dr. Benedek János országgyűlési képviselő is szerepelni fog a hangversenyen, hogy mivel, ezt talán nem is kell mondanunk, hiszen tudjuk, hogy ki ő? Komlóssy Emma urhölgyet magyar darabjaiban Kis Béla zenekara, míg operette darabjaiban Márton Géza, a színház tehetséges karagya fogja zongorán kísélni. A kereskedő ifjak is serényen tartják próbáikat az estélyre Keller ösmert karmester buzgólkodása mellett. Sziklairól nem írunk semmit, avagy van-e a ki nem ismeri? Am nem ösmérjük László Bandit csak hírből, tanárai dícséretéből, annál érdekesebb tehát ez a szám is. Az egylet tudatni kívánja a közönséggel, hogy a kik még meghívokra reflektálnak, Thieszen Arthur rendező bizottsági elnökhöz forduljanak az ügyben. Smidt. S. ur saját gyarmányu zongoráját az egyletnek díjmentesen engedi át.

Adomány az ingyen kenyérré.

A mai kenyérsztás alkalmával 585 szegénynek osztottak ki kenyereket a napi biztosok Csanak József, Csanak János és Beke Imre. Az ingyen kenyér javára újabb adakoztak: Bignió János 10 koronát, Biczó Gyula 5 koronát és Thieszen Arthur 2 koronát, mely összeg az ingyen kenyér pénztárnokának adatott át.

Városatyák, a kik a város számláját fizetik.

Makó város legutóbbi közgyűlésén a maga nemében talán páratlanul álló miniszteri döntés okozott rendkívül szenvedélyes vitát. Makó város utcáit az 1899 évi vege óta világítják villanyfényvel. Mielőtt a világítási társulattal a város a szerződést végleg megkötötte, az előbbinek próbavilágítást kellett tartania. Ez 1899. évi november hó elsejétől december hó 10-éig történt meg; annak befejeztével a város a világítást elfogadta és a társasággal tízenkét évre megkötötte a szerződést. — A villamostársaság a hat hetes próbavilágításért 1456 koronát követel a város képviselőtestületétől. A nagy többség a ké-

relmet leszavazta. Két főlebbezés után a belügyminiszter elé került az ügy. A miniszter döntése rövid idő alatt leérkezett a városhoz és azt mondja, hogy az esetre, ha a villanyvilágítási társaság követelése érdekében a várossal szemben pert indítana, anyagi felelősséggel terheli mindazon képviselőket, kik hozzájárultak a kérelmezett közgyűlési határozat meghozatalához. A képviselők nagy zajjal fogadták a felsőbb határozatát. Hosszantartó vita támadt, melynek során valamennyi felszólaló képtelennek nyilvánította az ilyen miniszteri döntést. Végre Dózsa Samuel dr. képviselő indítványára elhatározták, hogy a miniszter határozatát kiadják velemenyre a jogügyi bizottságnak, amely fölvilágosító felterjesztést fog szerkeszteni a miniszterhez és kifejti benne, hogy döntése nem egyeztethető össze a város autonóm jogával, mert az ilyen rendelet Damokles kardjaként lebeg a képviselőtestület feje felett és terrorizálja azt ehhez hasonló ügyeknél határozatának meghozatalában. . . . Ugyan jól nézne ki debreczeni városi képviselőtestület, ha a miniszter nemely esetben kimondaná a régi rendszer letört híveinek a felelősségét.

A balázsfalvi koponya — nem Petőfié.

A Petőfi koponyájáról legendák támadtak, hogy egy osztrak katona orvos a törzsről levágta, majd a balázsfalvi oláh gimnázium muzeumban helyezte el. E koponyát most dr. Török Aurél egyetemi tanár, antropológus megvizsgálta és a koponya alakzatáról, fogairól megállapította, hogy a balázsfalvi koponya nem a Petőfi koponyája és így az azokhoz fűzött mesék koholmányok.

Debreczeni rövid hírek.

A szerelemföltésből öngyilkossá lett Fekete Károlyt, kit operáltak is, a sebláz megölte. — Vamsó Pepi szobaleány, 60 korona megtakarított pénzt őrizett a konyhában elhelyezett ládájában. Most ez a pénz a ládából elveszett. A rendőrség keresi, hogy ki a bűnös? — A debreczeni polgárjogért folytatott Huber János Frigyes. E felvett a város 200 korona lefizetése ellenében helyezi kiállításba, ha Huber János Frigyes előbb az állampolgárságot megszerezte. — A városi állatorvosi állás fontartása vagy megszüntetése fölött elternek a hivatalos vezeték. — A rendőrfőkapitányság az állás fontartását kívánja, a gazdasági bizottság a megszüntetését javasolja. A jog- és pénzügyi bizottság pedig a földmívelésügyi miniszterium megkeresését javasolja, hogy nevezzen ki a jelzett állásra állami állatorvost s ha megtörtént: vegyék bírálás alá a kérdést. — A jog- és színügyi bizottság azt javasolja, hogy Debreczen város az 1903. évi rendkívüli költségvetés terhére 1000 koronát szavazzon meg a mardonfalvi ev. ref. egyetemen iskolaépítésre. Debreczen ott nagybirtokos. Debreczen a kulturális célokat töle telhetőleg mozditja elé, de külömen is az ev. ref. egyház Mártonfalva községben nemzeti missiót teljesít. — A kórházi bizottság csütörtökön délután Körner Adolf elnökletével ülést tart.

Halálozás.

Részvétel értesülünk, hogy özv. Polgár Erdődy Danielné szül. Farkas Erzsébet életének 79-ik évében folyó hó 21-én d. u. 4 órakor hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése f. hó 23-án lesz.

Hírek a nagyvilágból.

Panamában kiütött a forradalom. A kormányzót a felkelők megölték. A felkelők három hadihajója és a kormány két hajója között az ütközet 6 órakor kezdődött. A kormány hajói és egy vár ágyúi löttek a felkelőket. A kormány csapatai sáncokat építenek. — A Budapesti Hírlap a Vörösmarty Mihály szobrára 180 730 koronát gyűjtött. — Charles Millot francia körülgyalogolja a világot. Sok kalandok után Budapestre érkezett. — A múlt évi Péter-filér gyűjtést kicsinylik Rómában. Mindössze csak 2.300.000 líra gyűlt össze. — Egy hajó tiltka. Antwerpen lakosságát titokzatos eset foglalkoztatja. A minap érkezett Antwerpenba a Georgiosz hajó Szulinából, Romániából. A hajó áruinak kirakásánál a munkások egy asszonyt találtak, aki négy gyermekével együtt száználmas állapotban volt. Alig volt rajtuk ruha és majd meghaltak az éhségtől. A tengori biztos kihallgatta az asszonyt, a ki elmondotta, hogy Szulinából Antwerpenen át Londonba akart utazni. Az utazás alatt borzasztó szenvedésnek volt kitéve. A hajó legénysege üldözte szerelmi ajánlatokkal és mikor látták, hogy nem bírnak vele, kiozták és sanyargatták, sőt annyira mentek, hogy ruháit a tengerbe vetették s ő és gyermekei fémeztelenül a szénraktárba zárva fáztak és éheztek. A hajó kapitánya határozottan kijelentette, hogy az asszony hazudik. Száználmasból fölvette hajójára olyan állapotban, a hogy megtalálták. Emberei egyáltalában nem bntották. A kikötői hatóság a vizsgálatot megindította.

A gyomor

többi szerveinkkel szemben mintegy szállító szolgálatot tesz, midőn a tápanyagokból a legfontosabb táprészeket kiválasztja és az erővesztés pótlására rendelkezésre bocsátja. Mint minden szerv, ugy a gyomor is felmondja néha a szolgálatot, felháborodik, hanyag vagy beteg lesz, mi által kényszerít, valamikép pótolni a gyomor munkaképtenségét. A Somatoséban oly szerünk van, mely képes a gyomrot munkájától mekímélni, amennyiben a test felépítéséhez és fentartásához szükséges fehérnyét már kész állapotban tartalmazza n. i. oly alakban, melyben egyenesen a test nedvei által vétetik fel. A Somatose 90% felül, tehát meglehetősen nagy mennyiségben tartalmaz könnyen emészthető fehérnyét, miáta a gyengült szervezet erősítetik — és emésztett állapotban szolgáltatja mindazt; mit a gyomor csak nehéz munka árán képes a táperőkből kiválasztani és könnyen felszívódóvá tenni. Fizikailag bebizonyították, hogy a Somatose már néhány napi használat után már annyira fokozza az étvágyat és emésztést, hogy a beteg rövid időn belül visszatérhet a rendes ételekhez.

Távirat.

A kuria és az igazoló bizottság.

Budapest, jan. 22.

Az igazoló bizottság a kuria által megsemmisített deési mandátum ügyét tárgyalta. Ugy látszik összeütközés támad a bizottság és a kuria között. A bizottság felfogása szerint ugyanis a kuria megsemmisítő indoklásából nem látszik ki a mandátumot érvénytelenítő tömeges etelés-ítatás; mert csupán 42 választónak kevés konyakkal való megvendégeléséről van szó. Már pedig a választók száma 909. Azért az igazoló bizottság még az eljárást megelőző vizsgálatot sem rendel el.

Farsangi naptár.

Jan. 23. A polgári kerékpáros egyesület háziestélye a Dréherben.

Jan. 25. A kereskedő bál a „Biká”-ban.

Jan. 26. Polgári kör bálja.

Febr. 1. Bohóc estély.

Febr. 2. Iparoskör bálja.

Febr. 5. Jóték. nőegyl. teastélye.

Febr. 8. A jog. és tisztv. kör bálja a „Biká”-ban.

Febr. 8. A Stern-féle munkások bálja a Margitban.

Febr. 15. Fillér egyesület vigestélye.

SZINHÁZ.

Műsor.

Szerdán, Ujházy Ede bucsufelléptével Cifra nyomorúság. Szimű. B. bérletben.

Csütörtökön, C bérletben Terézkapitány.

Pénteken, A bérletben A páholy.

Szombaton, B bérletben Gasparone.

Vasárnap, délután félhelyarakkal: A gyimesi vadvirág.

Este bérletszűnetben A zsidó honvéd.

Ad vocem Kinizsi.

Egy ifjú embernek olvasottságra és ifjú hevűre valló gyakorlatát közzöljük. Nagyon kedves módon tipor reánk szegény kis igénytelen porszemekre — megjegyezzük, hogy az édes magyar földnek vagyunk porszemek, de mi, ennek dacára, a fiatalság lelkesedését tudjuk méltányolni, ha mindjárt nem az életből, de az elvont tankönyveiből meríti is bölcsességét. Mert a bölcsesség akkor is bölcsesség marad, mi respektáljuk azt, igyekezzünk tanulni belőle, de viszont tisztelt ifjú barátunkat is kérjük, ne tudja bűnünkül, hogy bátorkodunk élni, bátorkodunk véleményt nyilvánítani, bátorkodunk bírálni, tiltakozni a mi nemzeti érzésünket sértő minden kegyetlen támadás ellen. Sőt bocsáson meg azért is — talán mi sem leszünk szerénytelenebbek nálánál, midőn kerjük, szívelné el, hogy mi is bátorodunk az „abc” betűjelei alatt néhány szerény megjegyzést tenni, szegény öreg kurucz fejünket kegyelem nélkül leezkeztető feddő lesújtó és a kiváló Kuncz tanár tankönyvének bölcsességétől áthatott oktató soraira.

Ha ifjabb Móríc Pál ur 1848 előtt forgatta volna a tollat, még pedig cenzori minőségben, Vázsonyi dr. pedig annak idején akarta volna hirdetni az ő eszméit, az egyszerűen lehetetlen lett volna, mert ifjú Móríc Pál, a szigorú cenzor, a „tetszetős lepelbe bújtatott, gyűlöletes, mérges tanításokat” igalmatlanul keresztül strichlázza vala a.) — Talán akkor nem is foglalja törvénybe a 48-as törvényhozás, hogy: „a szigorúan tudományos modernnak, mely minden agitatótól távol, a hideg érvelésre szorítkozik, teljes szabadság adandó.” b.) Nem

a) Igaza van ifjú barátunknak, mert a nemzeti eszményeknek a pellengérezését semmiesetre sem tűrtük volna, mert a mi elvünk: ne bántsd a magyart.

b) Bátorok vagyunk utalni V. V. képviselő urnak a szabad előadásán tett azon kijelentésére, hogy mint politikai agitátor jelent meg a pódiumon.

hirdeti vala Kuncz, a kolozsvári egyetem kitűnő tanára „Az államra nézve veszélyes igazság sincs. A modern államnak a teljes igazságot kell ismerni, hogy annak világosságánál kellően tájékozassa magát. A modern államra nézve csak hasznos igazságok vannak s azt, hogy valamely állítás igaz-e vagy nem, h a t a l o m s z ó e l n e m d ö n t h e t i, h a n e m e s a k a z é r v e k.” e)

Ha a szigorú érvelés álláspontjára helyozkedünk, akkor ifjú Móríc Pál ur, bármilyen nagy kurucznak is vallja magát, ellensége a 48-as törvények szabad szellemének d), — mert tegnapi cikkében minden ízében azon felfogásnak hódol, a mely verpadra jutatta Martinovicsot és társait. e) E felfogás: tüzzel vassal pusztítani minden olytant, a mely nekünk nem tetszik!

Én, és velem sokan, kik végig hallgatuk dr. Vázsonyi merész a mai kor gyermekének szokatlanul hangzó állításokat, tiszta lelkiismerettel mondhatjuk, hogy az a szabad előadás oly távol állt az agitatótól f), mint ifj. Móríc ur cikké — a tárgyilagosságtól. Az a szabad előadás oly meggyőző, érvekből oly gazdag, ötletekben oly félelmetes volt, hogy azt a „Debreczen” g) — csak a napi hírek között meri megvalani.

Épen az agitationalis jelleg teljes hiánya h) — róta azt a kötelességet a „Debreczen”-re, hogy a maga ellentétes álláspontját is argumentális alapra fektesse.

Ettől azonban a „Debreczen” úgy lát-szik jobban megijedni, mint a Dr. Vázsonyi tanításaitól.

Elhiszem, merész dolog azt hirdetni, hogy a történet tanítását más alapokra kell fektetni. Merész dolog azt hirdetni, hogy mennyire zavarólag hat a gyermeki kedélyre midőn az iskolában az egyik órán a hittanár, a szeretetet dicsőíti és az emberölést kárhoztatja, a másik órán pedig a történettanár i.) az emberölést glorifikálja s

c) Bizonyosan a fiatal barátunk is jelesen tudja, hogy az érvek és zofimák két külön fogalom, kérjük tehát össze nem tévesztetni.

d) Nem annyira a törvény szabad szellemének, mint inkább a törvény nemese értelmében vett szellemé meghamisításának vagyunk ellensége.

e) Martinovics és társai a haza, faj és nemesség szerelmének, nem pedig a magyar nemzetet gyalogzó hamis tanok hirdetésének voltak a martírjai.

f) Ifjú Müller urat V. V. doktor ur maga ezáfolja meg, a már fent is megjegyzett kijelentésével, hogy igenis, mint politikai agitátor jött Debreczenbe. Az csak a szegény doktor urra szomorú, ha bevételjes agitatóját ábrándozásnak minősítik hallgatói.

g) A „Debreczen” gúnyosan felemelt napihire is csak a tárgyilagosságunk mellett bizonyít. Támadtuk V. V. képviselőt szerintünk hazafiatlan kijelentései miatt, de a tudósítónak az estről, az est külső hatásától adott leírását változás nélkül közöltük — megjegyezzük, nem a mi tollunkból származott tudósítás; hogy ezt cselekedtük, olvasóink hálásak lehetnek érte, mert legalább önnök ezzel is rugót adunk ezen élvezetes stílus gyakorlatának a kedves szerkesztésére.

h) Minket a debreczeni kálvinista Rómában és magyarság között eddig ismeretlen, idegen, nemzetközi szellem és fuvalkodó szertelenség tulhajtása indított a tiltakozásra.

i) Ha nem tévedünk, bizonyára Müller ur is hallotta az ő-szövegének híret, sőt talán még eredeti szövegében is olvashatta azt; ekkor bizonyosan Mózesnek a nevé, törvényeit is ismernie kell. Ugyan vajon mit g orifikál ez a Mózes, a kit a magam ré zéről mindannak dacára tisztelték? Nem-e ő hirdeti a „szemet-szemért, fogat-fogért” tanokat? Nem-e ez a nagy Mózes volt az is, a ki világtörténelmi szereplését, sanyargaltt nemzete meletti feltámadását mindjártkezelben vérel pecsételt meg. Midőn agyonütötte az egyiptomi embert, a ki verte a zsidó rabszolgát? Pedig tudunkkal Mózesnek nem volt alkalma a verekedés, csalátozás, leszapult, iszonyatos Kinizsi Pálos magyar történelmet tanulni és attól vérezgő kulturbestiává fajulni?

gyűlöletet ébreszt az ellenség iránt. Mindez merész dolog, de kérem ifjú Móríc Pál urat, vesse tekintetét a világirodalom egyik leghatalmasabb alakjára, kit egy egész világ ünnepel, gr. Tolstói Leóra k.) Ez „az ur” fennen hirdeti, hogy a háboru nem egyéb tömeggyilkolásnál. A művelt világ tapsolt neki, a szeretet apostolai ellenben kiátkozták érte.

Ha az egyház igazán Krisztus egyházának vallja magát s a szószékről hirdetni fogja majd a „ne ölj” parancsolatát s nem áldja meg s nem szenteli fel többé — a gyorstüzelő ágyut; ha a béke liga komolyan fogja fel feladatát s nem jelenti ki többé, hogy a háboruskodó népek között ő a béke közvetítésére nem kompetens; szóval, ha a háboru ellen megindított s a művelt emberiség részéről szinpátiával kísért mozgalom komoly jelleget ölt: ekkor, sajnós, ki kell apadni annak a forrásnak, a melyből eddig a nagy hősök fakadtak s a történet magasztos könyve csak azoknak maradhat nyitva, kik eszméikkel s nem a más vérevel termékenyítik meg honuk talaját l.).

Ekkor el kell jönnie annak az időnek, a midőn nem az büntetik súlyos börtönnel, a ki az öidöklő fegyvert nem akarja kezébe venni, hanem azt, a ki fel meri emelni. m.)

Ha majd egykor csakugyan a treuga Dei hinti el áldásait az emberiségre, meg kell, meg fog változni a történelem tanításának módszere is. Lehetetlen, hogy az akkori kor történet írója ne ép oly iszonyattal beszéljen a mi a „fővilágosodott és humánus” ember s testvér gyilkolásainkról n.), mint a mily iszonyattal mi fordítjuk el most szemünket pl. az ázsiai özvegy égetéstől.

Én kérdelem: Oly szegénynek tartja ifjú Móríc Pál ur a mi nemzetünk történetének anyagát, hogy a hadakozásban kiváló melőzősével, csupán a szellem harcsoainak dicsőítésével a feljövő generációt lelkesíteni nem lehetne o)?

A szellem, a lélek nagy erejének megnyilvánulása megtompítja a legélesebb fegyvert is. Imre király akkor volt legjobban vértveze, midőn minden fegyvert elhanyva

k) Talán Tolstói erőf és V. V. urak között mégis van némi különbség?

l) E tekintetben uraságod bizonyára a hős Makkabeusok felől is hasonlító szigorral itél? Pedig nincs igaza. Azok a derék vitézek nemz-tükért, hazájukért áldozták életüket-vérüket. És mint a próféták, úgy az ő nevük előtt is érdemes a történet könyvét nyitva hagyni.

m) Mi is óhajtuk, vajha minden nemzetnek adatott volna bástyafalakat romboló hangu jerikói kürtje; ekkor tény eg nem kellene fizetnünk azt a tenger sok adót Mannlicherre és Uchátásra.

n) Szép a humanizmus és az íge, de bizony hős Kinizsi Páléknak ugyan erős buzogánnyal, karddal, kopjával, csata bárdal kellett harcban menni a vadtrók hordákkal; mert ezeket még az apostol V. V. sem fegyverezhette volna le lángelmés nagy mondásaival; mert ezek a debreczeni bírák uraimékat is nyársra rántó turbános pogányok kegyetlenebbek voltak még a V. V. doktor ur igéi által legyőzött és lesújtott Terézvárosi, ha jól tudjuk Radoczi-párti basibuzokoknál is.

o) Nagy hálára kötelezi a t. ifjú Müller cikkíró ur a magyar nemzetet, ha ezen nagy szellemi harcsookról néhány olyan eposzt rögtönöz milyeneket pl. a hadakozásban kiválókról a jó öreg Homerosz írt, avagy Vörösmarty, avagy a milyen a Zrínyiász, avagy Petőfi Sándor némely honvédeinket dicsőítő versei. Avagy a Toldis Arany János . . . De minék folytassuk tovább, egyszerűen kerjük a szellem harcsoait dicsőítő írásokat; de nem a mai ultra-liberális lapok hasábjain, mert ezeknek a dicsőítése igen kötes értékű a fent említett néhány nagy szelleméhez képest.

magától: jelent meg öcsese táborában s egy maga, fegyver nélkül — egész hadsereget győzött le. Nem szebb példa-e ez, mint a fogai között tartott törökkel tánczó Kinizsi valóban visszatartó példája. p).

Avagy melyik jelenet nemesíti meg jobban a gyermek fogékony lelkét, az-e, midőn Leó papa Atillát meggyőző szavaival százezrek életét menti meg, vagy a katalaunumi ütközet, mely százezreket temetett el?

Minden hátramaradásunk a háboru átká, minden előremenetelünk a béke áldása. Amannak adjunk elsősből az utóbbi felett?

Egy kiváló tudósunk az egyetemi katedrán fennhangosan hangoztatja: Plató bölcse-szete ép úgy világtörténeti momentum, mint Nagy Sándor győzelmes hadjárata. Sőt külső, materialis események csak annyit érnek, a mennyivel az emberiség erkölcsi és szel-lemi fejlődésére hatottak. r).

De kiadta a jelszót a háboru — elon maga az emberiség megváltója is, szeretetet állítván oda a gyűlölet helyébe s kenyeret kínálván az őt követő dobálóknak . . . s) Harcolni csak egy fegyverrel szabad: az érvek fegyverével.

Müller Menyhért.

p) Gyönyörű hasonlat az Imre király hasonlat: de hát az a Dugovich Titusz feledést érdemel, aki a bástyafokról magával együtt rántotta le a török zászlótartót, vagy Szondy, vagy Zrínyi, vagy a honvédek, kik karddal kezükben a csatá-ron vérzetek el, mind feledést, megrovást érdemelnek, mint az a törököt, németet hősiessé pusztító Kinizsi; mert hisz gyilkoltak, majd gyilkos fegyvernek áldozták fel életüket is. Miért? A hazáért, az édes magyar hazáért, a nemzetért, az egyetlen magyar nemzet-ért. Ó a vérszomjas bestiak! Ezek tehát megérdemlik, hogy emléküket kiirtsuk a nemzeti történe-lemi lapjairól. Iszonyat rájuk gondolni is; hisz az ő példájuk vérszomjas kulturbestiókat nevel ifjainkból; nemde?

r) Ezt már ismét csak az a boszorkányos Kuncz tanár ur taníthatja, meghajlunk előtte.

s) Ó ösmerjük mi is e könnyekig megható, szomorú történetet, ó csupa szeretet és béke volt. Mégis megfeszítették az érveivel együtt; de talán a Terézváros ifju követje még sem hasonlítható Krisztus urunkhoz? E t már V. V. doktor ur sem kívánja a tisztelőitől.

A cseléd ügyről.

Irta: **Biró Géza.**

(Vége.)

Most már ha a forgalmi, vagyis változási statisztika nem áll előttünk — vegyünk fel egy optimistikus számítást próbaképen.

Debreczenben van külső férfi cseléd 418; nő cseléd pedig hozzá tartozóikkal együtt 398. Ebből nem tudni mennyi a családtag; tehát fogadjuk el hogy ilyen tanyai cseléd van 600.

Ha ezekből 300-at 1-szer kell elhelyezni, ezekből befoly 120 korona. Ha ezekből 200-at 2-szer kell elhelyezni, ezekből befoly 200 korona. Ha ezekből 100-at 3-szor kell elhelyezni, ezekből befoly 220 korona. Összesen 540 korona.

A városban van férfi cseléd 422.

Ha ezekből 122-öt 1-szer kell elhelyezni; befoly 48 kor. 80 fill. Ha ezekből 200-at 2-szer kell elhelyezni, befoly 200 kor. Ha 50-et 3-szor kell elhelyezni, befoly 110 kor. Ha 50-et 4-szer kell elhelyezni, befoly 220 kor. Összesen 570 korona 80 fillér.

A városban van férjes nő cseléd 141.

Ha ezekből 50-et 1-szer kell elhelyezni, befoly 20 kor. Ha 30-at 2-szer kell elhelyezni, befoly 30 kor. Ha 30-at 3-szor kell elhelyezni, befoly 66 kor. Ha 31-et 4-szer kell elhelyezni, ezekből befoly 136 kor. 40 fill. Összesen 252 kor. 40 fillér.

Van magános nő cseléd 1554.

Ha ezekből 554-et 1-szer kell elhelyezni, befolyik 221 kor. 60 fill. Ha 400-at 2-szer kell elhelyezni, befolyik 400 kor. Ha 300-at 3-szor kell elhelyezni, befolyik 660 kor. Ha 300-at 4-szer kell elhelyezni, befoly 1320 kor. Összesen 2601 kor. 60 fillér.

És ha ezen a fonalon haladunk, ugy kiderül, hogy a cseléd tartók a következőket fizetik be:

1026 cseléd egyszeri szerződéséért 513 kor. 830 cseléd kétszeri szerződéséért 830 kor. 480 cseléd háromszori szerződéséért 960 kor. 381 cseléd négyszeri szerződéséért 1524 kor. Összesen 3827 korona.

Fegyűk fel a legjobbat, hogy a változott viszonyok között egy cseléd tartó sem fogad egy évben 4-nél több szoba lányt és ekkor befolya a két részből 7791 korona.

A cseléd ügyekben bíráskodással is el van foglalva egy tisztviselő és a nyilvántartás sem ingyenbe kerül. A közvetítés díjazására tehát mint külön kiadás azt hiszem elég lenne a fenti összegből 6000 korona. Az ezen felüli összeget fordítanám a debreczeni **cselédok szövetkezetének** céljára, a melyet egyidejűleg szintén megalakítandónak tartok.

Röviden szólván, ezen szövetkezet célja volna a cselédok megtakarított pénzét gyűmölcsözésre elfogadni; a betegek vagy elagottakat segíteni; az arra érdemeseket jutalmazni és — talán a gazda jól állása mellett még bizonyos meghatározandó célra kölcsönben is részesíteni.

Erre a célra a cseléd tartó is kellene, hogy valamely mérsékelt összeget berakjon; de úgy hogy annak kamatját élvezze és ha a szövetkezet tőkéje e-y bizonyos összegre már felszaporodott és a szükséglet kielégítésére már elég erős; akkor a betétjét vissza kapja. Ezzel jól is tenne, de a beteg ápolgatás költségétől is mentve lenne, a mennyiben azt a szövetkezet fedezné. A cseléd maga is legyen kötelezve, hogy mind-abbig míg szolgálatban lesz, havonként egy pár fillért e célra fordítson. Erről természetesen könyvecskét kapna és bizonyos évek múlva, vagy szolgálat képtelenség esetén az egész összeget kamataival együtt ki-vehetné.

Cseléd ügyünk egy oldalának reformálását én ime csak contourjaiban vázoltam. Csupán azon irányelveket és a cél eléréséhez vezető azon módot kívántam nagyjából jelezni, a melyek nézetem szerint ezen közös kérdésünk helyes megoldásához hozzá juttatnának. En azt hiszem, hogy ennek sürgős szükségét mindenki belátja és azt is hiszem, hogy minden olvasóm meg is értett engem.

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: **ifjabb Móríc Pál.**

7.

A szép bokrétát pedig a virágpohárban, az ágyam mellé, az ablak párkányára állítottam. Illata kellemesen bódított. Magam elé képzeltem Katiczát, midőn már kora

hajnalban szedegette az illatos ibolyákat, gyöngyvirágot és végül pompás orgonát is illesztve a gyönyörű bokrétába. És midőn ezt megszagoltam, az illata még édesebbnek tetszett . . .

Ó te gyönyörű, mézes, szerelmes szép virágszál . . . Végül mégis kimentem háló szobámból, miközben ilyen tervet gondoltam ki.

— Ma éjszaka még egész üdén illatozik ez a bokréta. Holnap pedig már korán friss vízbe dugom, holnapután pedig ugyis vasárnap, ekkor viszontlátom Katiczám és hálás köszönetemet csókokkal rovom le.

Most újra beléptem a szobába, a hol Grédi néném és Goulden apó a piaci híreket, eseményeket, árakat tárgyalták. Mindketten igen neki vidultak. Majd nagynéném kosarát a földre tevé, így szólt hozzám:

— Nos Józsi fiam, hát az engedély még miúdig nem érkezett meg?

— Nem . . . Még nem . . . Ez mégis igazán szörnyűség.

— Az ám! szólt a nagynéném. Mert egyik miniszter eb, a másik kutya. Egy se jobb a deakné vásznanál. Valamennyi lusta és gonosz. De most már csak nyugodj meg, majd tuljárom én az eszükön.

Miközben nagynéném kacajra fakadt Goulden apó és én ámulva lestük, hogy mi kerekedik ki ebből? Nagynénémnek nem is rekedt a begyében a szó.

— Most hogy a piacon sündörködtem a policzaj Charmantiertől hallottam, hogy ma nagy halotti misét mondanak a XVI dik Lajos, Pichegru, Moreau és meg valami másoknak a lelkiüdvéért.

— Na igen! Goulden apó eként vágott a szóbeszédbe . . . Meg Cadoudál Györgyért! . . . Tegnap este olvastam az újságból.

— Hát persze Ca doudál, nagynéném is helyben hagyta. Nos, mit gondolsz Jóska? Hát mikor én ezt meghallottam, mindjárt így gondolkozék, most maj megnyerjük mi is az engedélyünket . . . Bizonyosan nagy buesut, nagy ajtataskodást tartanak. A körmenet sem marad el. Tehát ide mindnyájan elmegyünk. Te is Józsi, Katicza is, én is. Mindjárt az első sorba, a legbuzgóbbak közé állunk, hogy egész világ rólunk beszéljen: — Ezek aztán a jó rojalisták (királypártiak) . . . Ez már derék család . . . Még a főtisztelendő ur is megjegyvez bennünket. Már pedig ma a papság karja oly hosszú, mint hajdinomban csak a tábornokoké, az ezredeseké volt; — meglátjátok, micsooda szívesen fogadja a buzgóságunkat . . . Sőt meg maga is folyamodik értünk. Mondom, hogy nyélbe ütjük ezt a dolgot, csak én rá m hallgassatok.

Grédi néném ezen beszélgetés közben szinte sugdosva beszélt. Fel fel emelte az égfelé a karját. Látszott rajta, hogy rendkívül kielégíti a fortélyá. Magamnak is tetszett az ötlet, így gondolkozék: — Nyomon van a néném. Csakis ez segít mi rajtunk. Már valójában okos, értelmes asszony ez az én nagynéném.

Midőn azonban Goulden apóra tekinték, alább szállott a kedvem. Mindjárt láttam, hogy igen elkomolyodott, félrefordult, mutatatta, mintha a nagyítóüvegen át a kezében levő óraszerkezetet vizsgálná. Még a vastag, fehérszemöldökét is összeránczolta. Mindjárt észrevettem az arczáról, hogy valami nem tetszik neki, ehhez alkalmazkodtam tehát.

— Hat már megbocsásson kedves néném, még mielőtt oda mennénk, noha szofogadó fia vagyok nénémnek, szívesen megyek vele bárhova, de mégis előbb azzal akarok tisztába jönni, hogy Goulden ur voltaképpen mit is gondol efelől a dolog felől?

— Folyt. köv.—

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Szülő oltvány eladó Dobi Sándornál H.-Nádudvaron.

Eladó ház nagy udvarral Erzsébet u. 36 sz. a. máj 1-től. Különösen alkalmas iparosoknak, péknek, kereskedőknek. Bővebbet a tulajdonosnál Teleky-u. 5 sz. a.

7 szobás uri lakás minden komforttal augusztustól kiadó. Értekezhetni Lőkövits ékszerésznél.

Köhögésnél legjobb a dr. Burger Borsy-féle **Pemetefü cukorka**. Kapható Borsy cukrázdájában, Josa és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fl.

Wertheim pénzszekrény 3-as sz. igen jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Házasság. 37 éves

csinos barna erőteljes nőtlen uri ember 3000 kor. évi jövedelemmel biztos állással nőül vesz Debreczenből vagy vidékéről egy polgári vagy gazdálkodó családból származó közép vagy magasabb természetű csinos erőteljes leányt vagy fiatal gyermektelen özvegyet, kinek készpénzben vagy ingatlanban legalább 20 ezer kor. hozománya van, megbizható közvetlenül siker esetén 400 koronával jutalmazok. Csakis teljes czímmel ellátott levelek jan. 25 ig Végli Jenő címre Váci-kört 42 sz. földszint kéretnek Budapestre.

Tanuló felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

469—1901.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. jbiróságnak V. 110/4. 1901. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Terényi J. bpesti cég részére Szőke Károly derecskei lakostól 71 kor. 71 fl. tőke, ennek 1901. évi szept. hó 10-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 17 kor. 30 fl. perköltség erejéig 1901. é. dec. hó 16-án biróilag le és felülfoglalt s 2000 kor. becsült gő cseplő ingóságok **1902. évi jan. hó 25-én d. u. 2 órakor** kezdetét vevendő és Derecskén, alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzletetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Derecskén, 1901. jan. 7-én.

Oláh Géza

birói kiküldött.

Utánzás ellen védve 16807 sz.

Olcsó áruk.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy kézmű-áru nagykereskedésünkben

DEBRECZEN, Kistemplom bazár

vászon, chiffon, kanavác, creas-

vásznak, inlet, rumburgi vászon,

zephirek, oxfordok

végszáma oly olcsón beszerezhetők, mint azt máskülönben csakis nagybani vételnél árusítani szoktuk.

Tisztelettel

Goldstein és Gelberger

Debreczen, Kistemplom bazár.

1902. május 1-től kiadó.

Modern uri lakás **Kossuth-u. 7 sz.** I. emelet az udvarra, előszoba, világos 3 szoba, fürdőszoba és minden más mellékhelyiséggel, parket, tapet és légszesz luszterekkel, tiszta udvar, jóvizű kut. Magános uraknak, kis családnak, irodának nagyon előnyös.

Értekezhetni :

Kardos László

üzletében.

Elhatároztuk,

hogy nagy készletünket, mely finom és műizlésű **butorokból** áll, eladjuk.

A t. butor vásárlókat butortelepünk szives megtekintésére tisztelettel meghívjuk, eleve nem gemlitvén, hogy készpénz vásárlás ellenében rendkívül nagy árengedményt adunk.

Bernstein és Társa

Budapest, VI. Teréz-kört 19.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországon és a szomszédos államokban.

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad. nyert orvosi mű és kötszerész

BUDAPEST

VII. Erzsébet-kört 50.

egész új szerkezetű sérvkötőt talált fel, mely a legmodernebb technikai vívmányok között, orvosi kapacitások között, a legelső helyet foglalja el és e tőren a legteljesebbnek bizonyult.

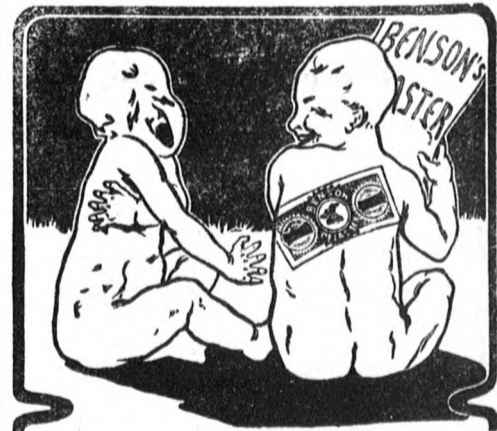
Fent nevezett czégnél az összes betegápolási czikkék, kötszerek,

gummiárak

stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenn címre ügyelni tessék.

Seabury & Johnson-féle

BENSON-TAPASZ

a leghatásosabb szer köszvény, csusz, derékfájás, hátbaj, mellbaj, köhögés és mindenféle meghűléseknél.

Ovakodjunk csekélyebb értékű utáztatoktól.

Kapható Mihalovits J. gyógyszerert. Debreczen.

Fitos Ferencz gyógyszerert. N.-Károly.

Louis Ritz & Co. Hamburg.